

10. BÖLGESEL KALKINMA VE YÖNETİŐİM SEMPOZYUMU

Fikret Adaman

Ekonomi Bölümü; Boğaziçi Üniversitesi

19 Şubat 2016

Neden Çevre Alanında Bir Kamusal Karar Verme Süreci Bulunmalıdır?

- Eğer insanlar rasyonelse, çevre konusunda gereken özeni göstermek durumunda değiller mi?
- Tercihlere güvenmemek için nedenlerimiz var mı?

Çevre Neden Kamusal Bir Alan?

- Dışsallıklar
- Bilinçsizlik
- Düşük değerler
- Kamu malı niteliği

Kişisel tercihler sorunlu

Verim kayıpları

Adaletsizlikler

* Paydaşlararası

* Kuşaklararası

Dışsalıklar

“Mahkumlar ıkması”

Miyopik Bakış

Bilgisizlik/bilinçsizlik

Çevre Zararları

■ Yerel zararlar

- Görüntü
- İnsan sağlığı
- Hayvan sağlığı
- Tarımsal kayıplar
- Gürültü
- Malzeme aşınması
- Su kalitesi
- Ekolojik kayıplar
- Doğadan yararlanan sektörlerde iş kayıpları

■ Uzak zararlar

- Asit yağmurları
- Atmosferik zararlar
- Ekolojik kayıplar; biyolojik çeşitliliğin azalması

Çevre Politikaları

- Karmaşık
- Çok-boyutlu
  - Zaman
  - Ölçek
- Belirsizlikler içeren
- Çıkar çatışmaları
  - Paydaşlararası
  - Kuşaklararası
- Acil karar alma gerekliliği

Türkiye' ye Bakış

- ✓ Bileşenler
  - ✓ Kapsamlı çevre mevzuatı
  - ✓ (Rölatif) Etkili bir çevre hareketi
  - ✓ Güçlü bir bürokrasi geleneği
- ✓ Giderek kötüleşen çevre kalitesi

PARADOKSAL BİR GÖRÜNTÜ

Kamu: Çevreye önem vermeyen

- Yerel hükümetleri ilgilendiren hususlarda dışsallıkların/bedavacılıkların bulunması
- Miyopik bakış
- Patronaj ilişkileri
- Çevre politikalarının sonuçlarının kimi durumda somut olmaması
- Modernizasyon inancı

Kamu: Çevreye önem veren

- AB
- Sürdürülebilirlik ilkesi
- İyi rnekler

Uygulayıcı Kurumlar

- Hukuki düzenlemelerde net olmayan hususlar, boşluklar, vs.
- Birimlerin beşeri sermaye, teçhizat, vs. organizasyonel seviyede yetersizlikleri
- Müşevvik yapılarının yetersizliği
- Gerek patronaj gerek rüşvet ilişkileri nedeniyle kişisel çıkarların kamu çıkarlarının ötesine geçmesi

Sosyal Paydařlar/Sivil Toplum

- Genel bilinç ve deęer dūřüklüęü
- Rant
- Geniř üye tabanı olmayan ama etkili çevre STKları
- “Sosyal sorumluluk” projeleri
- Çevreyi kullanan iř dūnyası

Yurt dıŐı Oyuncular

- AB
- evre yönetmeliklerine uymak zorunda olan ve Tr'de yatırımları olan yabancı Őirketler
- Kötü teknolojik yabancı yatırımlar